

К.е.н. Гафіяк А.М.

*Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка,
Україна*

РОЗВИТОК КОГНІТИВНИХ СОЦІАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ ЗА ДОПОМОГОЮ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

В умовах ринкової економіки інформація виступає як один з основних ресурсів, що обумовлене тим, що будь-який вид діяльності починається з накопичення знань та систематизації досвіду; оформлення господарської діяльності припускає реєстраційні відносини з державою і місцевими органами влади, що виражається в інформаційних і документальних потоках; робота з постачальниками, споживачами, фінансовими інститутами ґрунтується на зборі, накопиченні, обробці і безперервному вдосконаленні ділової інформації; внутрішнє середовище підприємств і організацій будується на інформації та її активному розвитку і використуванні; ринкові відносини припускають розвиток маркетингу, рекламної діяльності, поширення засад діагностування, зв'язків із громадськістю. Все це – інформаційна діяльність, спрямована на досягнення основних цілей і розв'язання завдань підприємств і організацій, де інформаційна складова є фундаментом процесів інформатизації, з'єднуючою ланкою між усіма їх складовими [1, 2, 3].

Структура інформаційної економіки постійно змінюється, відбуваються процеси деконцентрації, індивідуалізації виробництва та ін. На сучасному етапі, коли інформатика перетворюється на провідну ланку виробничого процесу, а інформація – на форму багатства, домінуючий об'єкт власності, формується духовна власність суспільства, наслідком якої стає накопичення його інтелектуального потенціалу. В умовах стрімкого розвитку ринкової економіки, країна сьогодні зіткнулася із двоякою проблемою: з одного боку, зростає реальний попит на інформацію та інформаційні послуги, що формує активний сегмент ринку – ринок інформації та інформаційних послуг, а з

іншого, в національній економіці відсутня сучасна інформаційна інфраструктура, котра повинна обслуговувати усіх суб'єктів господарювання.

Спостерігається стрімке зростання попиту на різноманітну інформацію, а також підвищення вимог до змісту та форм її надання, що значно підвищує роль підприємств, які працюють на інформаційних ринках. Проте, існуюча в Україні інформаційна інфраструктура не тільки не забезпечить суб'єктам ринку таку можливість, але і не здатна надати необхідну інформаційну підтримку процесам переходу економіки на ринкові відносини. Новітнім проявом на національному інформаційному ринку є стійка тенденція активної соціалізації інформації, та інформаційної діяльності, що виражається в зростанні обсягів і спрямованості інформаційних мас на соціальну сферу. Інформатизацію необхідно трактувати як розвиток, якісне вдосконалення, інтенсивне, радикальне посилення за допомогою сучасних інформаційно-технологічних засобів когнітивних соціальних структур і процесів. У даному випадку слід констатувати реальне злиття процесів соціалізації інформатизації та інтелектуалізації праці [3,5,6].

Слід визначати глибинний характер проникнення сучасних інформаційних технологій, поступовий переході до нового етапу розвитку людської цивілізації, на якому виробництво і споживання інформації у всіх її видах стають домінуючим заняттям для більшості населення. Аналіз і систематизація світового досвіду дозволяють зробити висновок, що сьогодні економіки більшості країн світу трансформуються від стандартного машинного виробництва до виробництва, заснованого на знаннях. Проте у недавньому минулому упровадження інформаційних технологій не приводило до підвищення загальної ефективності економіки, продуктивності, оскільки застосування цих технологій не супроводжувалося адекватними організаційно-економічними і соціотрудовими перетвореннями.

Література:

1. Дроздовский С. В. Информатизация – основа формирования рынка / С. В. Дроздовский // Информация и бизнес. – 2000. – № 2. – С. 36 – 38.

2. Пономаренко Н. Ш. Сущность, особенности и виды информационных ресурсов, используемых в предпринимательской деятельности / Н. Ш. Пономаренко // Экономика промышленности: сб. науч. тр. НАН Украины. Ин-т экономики пром-сти НАН Украины. – Донецк : ИЭП НАН Украины, 2000. – С. 371 – 379.

3. Пономаренко Н.Ш. Особливості розвитку інформаційного ринку: монографія / Н. Ш. Пономаренко, О.В. Фінагіна. – Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, лтд», 2006. – 194 с.

4. Информационные технологии организации бизнеса: Конспект лекций / Каталог библиотеки кафедры "Информатика и интеллектуальная собственность"[Электронный ресурс] // Режим доступа: <http://khpri-iiip.mipk.kharkiv.edu/library/index.html>.

5. Моисеенко Е.В. Информационные технологии в экономике / Е.В. Моисеенко, Е.Г.Лаврушина // Сайт цифровых учебно-методических материалов ВГУЭС: Методическое обеспечение учебного процесса [Электронный ресурс] // Режим доступа: http://abc.vvsu.ru/Books/inform_tehnolog/page0029.asp.

6. Граничин О. Н. Информационные технологии в управлении / О.Н. Граничин, В.И. Кияев [Электронный ресурс] // Режим доступа: <http://www.intuit.ru/department/itmngt/itmangt/1/>.